

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felcélja szerkesztők háborúba léte alatt a szerkesztésért felcélja:
DR. KISS PÁLNE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Székhely: Makó. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEM:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónapra 1 " 20

Vigyázzunk!

A tizenötödik század megosi-
nálta a testamentumát s a nevető
örökös, a XX. század ugyancsak
bajban van, fő a feje, mit csinál-
jon a sok rámaradt értékes vagy
értékét vesztett holmival.

Az alkotmányosság százada, a
demokrácia százada, a természet-
tudományok, a filozófia, a vas,
a gép, a villany, a materializmus
százada ugyancsak elszédítette a
tapasztalatlan, de annál hetykébb
s önelégült utódot, az ugyneve-
zett „szociális érzék” századát.
Nem tudja szegény, mit csináljon
a nagy örökséggel. Hát mit tesz?
Pazarol, mint a nagy apák gyön-
ge fejű utóda... pusztítja ön-
magát testileg, szellemileg. A
szociális érzék százada a háboru
rettentő, szociális-ellenes zűrzava-
rába hozta egymással a vasat, a
gépet, a villanyt, a tudományt, a
technikát, a demokráciát s min-
dent, mindent, amivel a szociális
munka szolgáltatásban kellene áll-
nia az én s mindnyájunk javára.
Hát kérem szépen, nem gyönge
fejű, vagy legalább is rosszul ne-
velt fiú ez az új század? Avagy
az apák bünei bünteti benne a
gondviselő hatalom s szigoru
mérleget tartva kezében csalha-
talan objektivitással mutatja ki:
te XIX. század, te büszke nagy
század, lásd ennyit érsz, ez a
háborus, ez a csontja velejében
beteg XX. század a te fiad. A te
szerezte terheltséged, a te véred
betegsége ütött ki rettentő nya-
valyában önnön fiadon. Nem tu-
dom én, de érezzük slátjuk, hogy
betegek, nagyon betegek vagyunk,
mintha az európai kultúra a ha-
lállal küzdene.

Hogy csak szép Magyarországbán
maradjunk, mintha a demokrácia,
az egységes állami szervezetség,
a sok szociális érdek megértése
s intézményekben való kielégíté-
se, maga a sokat hangoztatott
áldozatkészség is Potemkin fa-
lunknak bizonyulnának e nagy
megpróbáltatásunk napjaiban.

Nem a haretérre gondolok, ahol
a hű s vitéz magyar már tizen-
ötödik hónapja nemes önfeláldo-

zással ontja véréért királyért, hazá-
jáért s barátért, igaz ügyért. Örök
dicsősége ez már ma is e nemzet-
nek... aere perennius. De mi
idehaza nem mutatkozunk e hő-
sök vérbelijeinek. Ok vérükkel
Lengyelország, Oroszország föld-
jét s az Alpok szikláit itatják s
testükkel táplálják, hogy a sza-
badság s jog háterjedjék, mi meg
idehaza egymás vérért szívjuk ki,
mint a van pyr, pedig egy anyá-
nak vagyunk gyermekei, testvé-
rek, szabad, művelt állam polgá-
rai s nem kannibálok. S miért?
Mert csak névleg vagyunk a XX.
század, különben csak egy cifra
frázis az egész valónk a hazafisá-
gon s a demokrácián kezdve, ne-
velésünkön folytatva s végezve
intézményeinken.

Fajsulllyal bíró hazafiság, de-
mokrácia, nevelés s megfelelő in-
tézményeket produkálni képes
államélet ilyen monstrumot, mint
a milyen a mai drágasság, nem
szülhetett volna. Az igazi állam-
polgári életre s kötelességekre
sem az iskola, sem a templom,
sem a hazafiság, sem a politika
nem nevelt bennünket.

Nincs bennünk az intézményes
hazafiság, az egészséges szerve-
zetség iránti érzék s tudomány...
Primitívek vagyunk a nagy stílu
állami élethez.

Milyen mások voltak azok a
nagyra hivatott rómaiak! Mikor
komoly veszély fenyegette hazá-
jukat s Janus templomát bezár-
ták, ez a jogaira s szabadságára
oly sokat tartó nép egy családba
tömörült, egy fővel a nemzet
pater familiasával élén, a diktá-
torral. — Egy test egy fő. — Egy
belátásos akarat: a diktátoré; egy
család érdeke: a nemzeté; egy
oltár: a hazáé.

Mikor az 6s keresztények csak
zárt ajtók mögött, katakombákban
imádhatták Istent s vallhatták
hitüket: „egyek voltak a kenyér-
törésben s imádságban, vagyonu-
kat az apostol lábaihoz rakták”.
Mi a szocializmus században
élünk, a XX-ban Krisztus után,
hazafiak vagyunk s nem tartunk
ott, ahol a rómaiak voltak a pun
háborukban, nem tudom, hány
százzal Krisztus előtt.

Ily komoly s nehéz időkben
éppogy mint a haretéren, benn a
polgári államban is meg kellene
szünnie lehetőleg minden egyéni,
szűkebb családi jognak s érdeke-
nek, vagyonnak s munkának s
mindent a nagy család fejének a
lábaihoz rakni: a haza, az állam-
család részére. A kommunizmus
nem lehet államforma, az bizo-
nyos: de ideig-óráig, a veszély s
megpróbáltatások idején milyenek

a maiak is, a „minden az államé”
elv az igazán hazafias s érdeken
álló.

Videant consules! Ha az egyé-
ni, az osztály, a családi érdeket,
jogot, tulajdont s munkát nem
leszünk képesek teljesen, de telje-
sen a köz javára szolgáltatni e
komor időkben, haem kiszívja a
testvér a testvér vérért... vi-
gyázzunk! még elveszünk.

F. B.

Sikeres harcok a Kormin pataknál

Az olaszok támadásait visszavertük

Harcok montenegrói területen

Budapest, október 2.

Orosz hadszíntér:

A Kormin patak mellett a harcok tovább folytak. Német és
osztrák-magyar csapatok az ellenséget kiűzték Csernyisz faluból,
a melynek birtokáért a legutóbbi napokban heves harc dult. A tegnapi
jelentésben említett foglyok száma 5400-ra emelkedett. Dicső része
volt e sikerben lovasságunknak, mely szokás szerint gyalog harcolt.
Egyébként tegnapi nap északkeleten jelentősebb esemény nélkül
telt el.

Olasz hadszíntér:

Tiroli-arcvonalon tegnap általában csak tüzéségi harc volt. A
Sopna Cornellától keletre fekvő területek Roncegnótól északra az ok-
tóber 1-ére virradó éjjel élénk puskatűz volt hallható. Ebben az ütkö-
zetben semmiféle csapatunk sem vett részt. A Chistallo szakaszon
alpiniknek a Ruchkofel és Schönleutenvand közti nyereg ellen tegnap
este intézett támadását röviden visszavertük. Ugyanígy végződött a
karinthiai arcvonalon a Maluchon és a Bombasch Grabentől nyu-
gatra (Pontafeltől északra) levő hadállásaink ellen intézett ismételt
támadás is. A tengeremléki a Tolmeintől északra levő területén harci
tevékenység csökkent. Ellenségnek Tolmeini hídfő ellen tegnap este
intézett támadása tüzünkben összeomlott.

Délkeleti hadszíntér:

A Száva harc vonalon a Kojubra torkolata közelében ütegeink
ellenség tüzéségének tüzelését viszonzva, sikeresen vették tűz alá
a szerb part menti hadállásokat. Gorazdánál egy mintegy 300 főnyi
montenegrói csapatot üztünk el. Trebinjétől keletre csapataink a ha-
tárzáró védművek tüztől támogatva montenegrói területen portyáztak
megtámadták ellenség előőrseit és megsemmisítettek néhány raktárt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Értesitem a t. villanyvilágítás-
ra terendezkedő feleket, hogy

villamos lámpákat

(dacára majdnem 50 százalék áremelkedésnek) a legnagyobb választékban tartom és a régi árak mellet
adom el. Kérem a t. érdeklődőket mielőtt azt beszerezné üzletemben megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Kocsis Mihály

üveg- és porcellán kereskedő Makó.

A harctéri helyzet

A kelet-galíciai és az Ikwamenti harcveronalak után most már a Putilowkánál is abszolút csend állott be. A Styrtól kelet felé visszavert orosz csapatok új akcióra ezen az arcvonalon sem képesek s így a nyugalom várható mindaddig, amíg a mi csapataink nem folytatják ismét a támadást. Putilowkától északra a Kormin mocsárvidéken tovább tart az offenzívánk s itt sikerült is több támaszpontot elfoglalni, miközben hadiszákmányt is ejtettek az egyesült csapatok. A wolhyniai arcvonalon már nemcsak meg van törve az oroszok ereje, de újból sikeresen tart a mi előrenyomulásunk is kelet felé.

Az entente sajtója, amely a kelet-galíciai és wolhyniai orosz támadásokból annyi reményt táplált, most összetörve láthatja a merész bizakodásokat.

Csalódás kíséri az entente reményeit az északi front eseményeivel szemben is, ahol ugyan csak nem vált be a számítás, hogy az orosz erők, kihasználva a terep előnyeit, megállíthatják a németek előrenyomulását. Dünaburg, Vilna és Honim körzetében, ahol a mérközések folynak, mindegyik nyilvánvaló a német csapatok fölénye. A Dünaburg körüli harcokról a német jelentések igen szűkszavúak, más, még pedig ellenséges forrásokból kitetszik azonban, hogy a helyzet igen veszedelmes az oroszokra nézve. A legutolsó német jelentés szerint Dünaburgtól délre visszaverték az oroszokat, a Dünaburg körzetében levő tavaknál lefolyt lovassági harc pedig szintén a németek javára végződött. Vilnától keletre már jelentékeny területen haladtak kelet felé a német csapatok, újabban pedig Smorgon körül törték át az orosz arcvonalat. A Vilnától előzőtt hadsereg tehát nemcsak hogy nem képes ellenállani, ellenkezőleg, állandóan tárt veszt. Ma mozgalom volt Lipót bajár herceg frontján, a Minsk felé vezető vasút két oldalán is. Az oroszok támadtak, de egyetlen szakaszon sem értek el sikereket.

Tegnap nemet

hivatalos jelentés

424 tiszt, 95,464 főnyi legénység, 37 ágyú, 298 gépfegyver és egy repülőgép a szeptember havi hadiszákmány

Berlin, okt. 2.

A német nagyhatalom jelentései:

Nyugati hadszíntér:

Ellenséges monitorok eredménytelenül lőtték Lombartzyde Midelkerke környékét.

Tegnap az angolok nem kíséreltek meg újabb támadást.

Ellentámadásainkkal Loostól északra az ellenség heves ellenesség heves ellenállása dacára tovább haladtunk előre, néhány fogoly, két géppuska és egy aknavető jutott kezünkre.

A franciák kísérletei hogy Soucheztól keletre és Neuville-től északra tért nyerjenek, nem sikerültek.

Champagneban az ellenségnek egy nagy erővel kezdett támadása Aubervivótól keletre megütötte. Epp ily sikertelenek voltak a franciák összes támadásai a Mestigestől északnyugatra levő vidéken, amelyekben hét különböző hadosztály csapatrészei vettek részt.

A champagnei támadások alkalmával az eddig ejtett foglyok száma 104 tisztre és 7019 főnyi legénységre emelkedett.

Eredményes aknarobbantások megrongálták a Vauguris melletti francia hadállást.

Francia repülő bombákat dobtak Heninhe városra és ezáltal 8 francia polgárt megöltek, nekünk nem voltak veszteségeink.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadosztály:

Dünaburgtól nyugatra, Drendennél rohammal még egy állást foglaltunk el.

A Madzióvtól keletre folyt harcokban, valamint a Smorgon-Wischnow közti arcvonalon az orosz támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlottak.

Ez a hadosztály tegnap 1360 oroszot elfogott.

Lipót bajár herceg tábornagy hadosztály:

Az ellenség megismételte hiábavaló részlettámadásait; az összes előretöréseit visszautasítottuk, 6 tiszt, 494 főnyi legénység és 6 gépfegyver maradt a kezünkön.

Mackensen tábornagy hadosztály:

A helyzet nem változott.

Linsingen tábornok hadseregcsapata:

Támadásunk tovább haladt.

A német csapatok szeptember havában a keleti hadszíntéren 424 tisztet, 95,464 főnyi legénységet fogtak el, 37 ágyút, 298 géppuskát és 1 repülőgépet zsákmányoltak.

Legfőbb hadvezetőség.

Változás az olasz fővezérletben

München, okt. 2.

„München-Augsburger Abendzeitung“-nak hitelt érdemlő helyről a következőket jelentik:

Jól értesült körökben arról beszélnek, hogy a pétervári nagykövet kijelentette, hogy az olasz fővezéri állást a legközelebbi időben, a jelenlegi vezérkari főnök helyettesével Porro tábornokkal fogják betölteni.

Bulgária szabadá teszi az utat Konstantinápolyba

Lugano, okt. 1.

A válságos balkáni helyzetről a Corriere della Sera ezeket jelenti:

Bár a legutóbbi szófiai hírek kedvező reménnyel kecsegtetnek, mégis fennáll a veszély, hogy Bulgáriában csak a halogatás rendszerét követik. Malinov ugyan oroszbarát érzelmű, de legutóbb éppen e lap képviselője előtt nagyon pesszimistikusan nyilatkozott a négyesszövetségről. Kijelentette Malinov, hogy Bulgária nem fog tiltakozni a német, magyar és osztrák csapatok átvonulása ellen.

Minden más ígéret csekély értékű azzal a konkrét segítséggel szemben, amelyet Bulgária a központi hatalmaknak nyújt azzal, hogy szabadá teszi az utat Konstantinápolyba. A négyesszövetség kormányai kénytelenek tisztázni Bulgária magatartását. Ugy kell eszéledni, hogy Bulgária olyan helyzetbe kerüljön, amely nem engedi meg, hogy kétfelé is döntessen. Egyetlen fontos tény az, hogy a bolgár mozgósítás néhány nap alatt befejeződik és készen fog állni a bolgár hadsereg hogy minden feltevésnek és szóbeszédnek egyszerre véget vessen. Ha Bulgária még a mozgósítás után is igazolni akarja eljárását, akkor ezt tetteivel kell tennie, nem szavakkal.

Tudnunk kell, hogy milyen helyzettel állunk szemben, ha Szerbia ellen a támadás megkezdődik, hogy azonnal ellentámadás következzen a támadásra. A várakozás ideje elmúlt, világosságot és tetteket akarunk. Ha Bulgária nem enged, Franciaország és Anglia csapatokat fog partraszállítani Szalonikiban. Ennek a jellege még nem lesz közvetlen ellenségeskedés. Gray nyilatkozatát úgy kell tekinteni, mint a melyet az egész négyesszövetség fegyveres erővel fog eljárni Bulgáriával szemben, ha megtámadja Szerbiát.

Felvidéki falvak ujjaépítése

— 2200 korona —

Makó, okt. 2.

Gy. Varga Simon 5, Kocka Sándor 1, Rosenfeld Samu 1, Nagy Gy István 1, K. Nagy Károly 2, Szabó János 1, ifj. Szőnyi Ferenc 1, Joó Ferenc 3, Inokai József 2, Kicita József 1, Siket Sámuel 2, Erdei Mihály 1, Nacsá András 1, Ramotai János 1, Csakári János 1, Diós István 1, Fodor György 2, Kovács Antal 20, Lengyel Sándor 1, Tamás István 1, Nagy Péter 1, Borbola János

1, Gera Sándor 1, Csávás György 2, B. Szűcs János 1, Diós András 2, Kádár István 2, özv. Ott Károlyné 10, Baranyi Bálint Tulipán u. 20, özv. Tóth Pálné 2, Berg Mór 5, B. Nagy Ferenc 5, Nagy Gy Péter 10, Joó Péter 5, Diósszilágyi Sándor 2, Nagy Gy. Sándor 2, Joó Péter 2, Szilágyi Józsefné 2, Szentpéteri József 2, Veres Sándor 2, Sarkadi Ferenc 2, D. Nagy István 11, Kusz János 4, Kusz Györgyné 4, Joó Pál 2, Kis Bálintné 2, Borka Ferencné 4 koronát adományozott.

Eddigi gyűjtés: 2268 korona 44 fillér.

Ruhát a szegény gyermekeknek

Makó, okt. 2.

A makói Kath. Leánykör a múlt év folyamán zajtalan, de nagy sikerű munkát fejtett ki a szegény gyermekek fölruházására. Szorgosan folyt a munka a múlt őszi minden nap a Kath. Leánykörben s 120 fű és leánygyermek juttatott meleg téli ruhához. Az idei háborus esztendő a legszűkebb élelmiszer és a túlságosan drágasága még a tavalyinál is nagyobb megpróbáltatás elé állítja a szegénysorsukat. Sok szegény hadbavonult, ki beteges asszonyt és apró gyermekeket hagyott otthon, a harcok is aggodalomtól borús lélekkel gondol a családi tűzhelyre, mely az idén hideg lesz és fagyos, mert a hatósági segély az ilyen családoknál kevéssé is alig elég, nemhogy meleg ruhára vagy fára jutna belőle.

Hazafias és emberbaráti kötelessége tehát a Leánykör vezetőségének, hogy tavalyi szép sikerű munkásságát az idén még fokozottabb mértékben folytassa. Főlkéri tehát a Vezetőség a makói nemesszövület, hogy minden fölösleges, illetve nélkülözhető, de még használható vagy átalakítható ruhát — legyen az férfi, női, gyermek, felnőtt, alsó vagy felső ruha — juttassa el a Leánykör helyiségébe, a belvárosi róm. kath. népiskolába, ahol f. hó 4 től kezdve délután fél 5-től 7-ig még a legcsekélyebb használható dolgot is a leghálásabb közönnyel fogad a Vezetőség. Ne sajnálja senki azt a kis fáradságot és munkát, amelyet a régi ruhák, cipők, harisnyák, kalapok előkeresése és elküldése jár, kis munkával, kevés fáradsággal sok könnyet töröl le. Pénzbeli adományt, cédnát, tüt, gombot, egyszerűval mindent, ami a szegény gyermekek fölruházásánál felhasználható nagyon kér és a leghálásabban megköszön a Leánykör.

A Leánykör Vezetősége ezúton is tudatja tagjaival, hogy a varrás hét-főn délután megkezdődik s hogy a Leánykör az idén a varráson kívül rendes munkálkodást is megkezd s az első ilyen össze-

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

jövetel ma délután 3 órakor lesz a belvárosi kath. iskola szokásos helyiségében.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Okt. 3. Vasárnap. Róm. kath. és Protest. C. 19. K. Görögország szept. 20. D. 19. Eu. Napkel 6 óra 00 perckor, nyugszik 5 óra 36 perckor.

Időjárás. Változékony idő várható, helyenkint főleg délen, esővel és hűsüléssel. Sürgönyprognózis: Változékony, sok helyütt csapadék, hűvösebb. Déli hőmérséklet: 18.3 fok Celsiusus.

A király nevenapja. Az idén, október hó 4-én, hétfőn, szeretetti királyunk ő felsége nevenapját a róm. kath. egyház a szokottnál fényesebben ünnepli meg. Délelőtt fél 9 órakor Kayser Lajos prépost a belvárosi plébánia templomban ünnepélyes hálaadó szent misét celebrál, mely alkalmával a kar szülő részletét Kelen Jánosné Kovács Etelka urhély fogja énekelni.

Az allandó választmány ülése. Csanádvármegye állandó választmánya ma délelőtt Hervey István alispán elnöklésével ülést tartott, melyen a hétfőn tartandó megyei közgyűlés tárgyait készítették elő.

A katonai osztály értesítése. Makó város katonai osztálya közhírré teszi, hogy a bécsi közös központi iroda által az ismeretlenül elhalt katonákról és a hadsereg kíséretében volt elhalt polgári személyekről kiadott fénykép-csoport és a hozzátartozó személyleírás a hirdető táblán (a városháza kapuja alatti) 4 hétre közzemlére kitétetett.

Megszüntették a kereskedelmi iskolai vizsgákat. A kulcsminiszter legutóbbi intézkedése megszünteti az évvégi osztályvizsgálatot. Ezzel az üdvös intézkedéssel a miniszter a tanároknak, a szülőknek és emberbarátoknak régi törekvését valósította meg. Az osztályvizsgálatok megszüntetése utját fogja szegni a tanulók szerencsepróbálgatásainak és a tanároknak módjukban lesz a diákok egész egyéniségéről ítélet mondani. De viszont a nyilvános ellenőrzés lehetőségének korlátozása fokozottabb mértékben megkívánja, hogy a tanárok módjukban tiszta lelkiismerettel, a legszorgalmasabb elbírálás alapján osztályozzák a tanulókat, nehogy a kétségtelenül helyes és a modern pedagógiai elveken felépült intézkedés a gyakorlati alkalmazásban diszkreditáltsáék.

Asszony a hadbírótság előtt. Szegedről jelentik: Ivanovics Ljubica ópábai napszámosnő Versegen rábirta kedvesét, Popanic Demeter katonát, hogy szökjön meg ezredétől. A katonát egy éjszaka meg is szökött, de rövidesen elfogták. Az asszony ezért hétfőn állott a szegedi honvéd hadbírótság előtt, a mely nyolc hónapi börtönrre ítélte.

Katona munkák készítői, akinél ez időszert munka van, holnap vasárnap délután 5 órára az ipartestületnél okvetlen jelen-

jenek meg. Az ipartestület elnöksége.

Hírek a rendőrségről. Tótkomlóson egy drb. 4 éves fehér, kissé daruszörű, bélyeges ökör őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa a község házában átveheti. — A városházánál egy tehén és 3 drb. liba őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa a rendőrségnél átveheti. — A rendőrségnél egy zsebkendőbe kötve kisebb mennyiségű pénz őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti. —

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Vasárnap délután olcsó helyárakkal **ORFEUSZ A POKOLBAN** nagy operette.

Vasárnap este rendez helyárakkal **ZSIDÓHONVÉD** énekes életkép.

Hétfőn **LYON LEA** Bródy Sándor regényes színjátéka.

Kedden utolsó előtti előadás, **Sugár Gyula** jutalomjátékául **Ó FENESÉGE TANCOL** nagy operette.

Szerdán utolsó és bucsuelőadás, Révész Ilonka jutalomjátékául **LOTTI EZREDESEI** vig operett.

Lyon Lea

pesti sikere közben elindult vidéki hódító útjára, hangosan és rangosan. És az ő észári fölényességében talán észre sem veszi, hogy ezek között a kis vidéki stációk között mintha elhalokna a hangja, mintha erőltetett lenne a rangossága.

Bródy Sándor, Budapest zseniális írója budapesti színpadaak íra és a budapesti közönségnek szánta Lyon Leáját. Számolt a színpadtechnika fejlettségével, a legnagyobbat kiállítás lehetőségével, számolt abszolút töbetséges és zseniális színészeinek művészi egyéniségével, számolt abnormális idegülettel élő budapesti közönségének lelki dispoziójával — és csak azután írta meg a darabját. Abban az erőben, mellyel a színpadra dobta, volt egy komponens, mely a nagy külföldi színpadok felé irányult, de hiányzott a vidéki magyar színpadok felé néző összetevő. És ezért érkezett a vidékre halványabb színekben, szerényebb, igénytelenebb köntösből, ezért halkabb a sikere, ezért talán kevesebb megértőre.

Ha a millió, melybe a mesét és a megszűnt galicai földön élő alakjait helyezi, új és aktuális is, a dráma felépítése, a cselekmény lélektani indoklása, a nagyerejű, mesteri jelenetek egymásra halmozása a régi Bródy Sándor műve. A különbség talán csak az, hogy a Lyon Leában minden bródysabb, a Tanitónó idilljei itt erotikusabbak, a Dada reálitása itt nyersebb, rémdráma felé hajló, a Timár Liza sajátos pszichológiája itt még sajátosabb. Minden hangsúlyozottabb, aláhuzottabb, szélsőségesebb. És épen ezért, tekintve más nehézségektől, óriási művészi munkát igényel ennek a drámának előadása.

A makói társulat, melynek drámai együttese épenséggel nincs, megpróbálta legyőzni az elébe

tornyosuló akadályokat. A közönség iránti legnagyobb előzékenységgel, szorgalommal és ambícióval hozta színre a darabot. Fáradozásukat siker koronázta, telt ház nézte végig a bemutató előadást.

Lyon Leát **Völcséy Rózsi** alakította. A nagy és nehéz szerepnek még sok problémáját hagyta az ő szép jövőt ígérő, fejlődésben levő művésze megfoghatatlanul. A dráma cselekményét irányító lelki küzdelmeket nem sikerült neki elég élesen kivetítenie; játékában, beszédében még nem ökonomikus. De voltak jelenetek, melyekben értékes tehetsége nagyserűen érvényesült, melyekben komoly, művészi nívót ért el.

Az öreg rabbi szerepét **Remete Géza** játszotta meg; ott, ahol a lányát imádó, rajongásig szerető apa fájdalmát kellett éreztetnie, nagyon jó volt. Ahol a fanatikus hitében megsértett apa és pap lelki összeroppanását kellett megjátsszania, nem volt erős, enengia és lendület híján volt.

A nagyherceg szerepében **Sugár Gyula** nem sikerült egészen a dráma levegőjébe illeszkednie. Aki kitűnő bonvivant, nem okvetlenül jó drámai színész.

A többiek közül **Rónai** kívül kevesen találták el azt a hangot, mely az előadást egészzé, kereké tehette volna.

Mindenesetre a buzgalmat, akarat hálával, köszönettel kellett fogadnunk és a közönség köszönetének a sok tapaslat kifejezést is adott.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután olcsó helyárakkal Offenbach gyönyörű zenéjű operettjét játsszák, az „Orfeusz a pokolban”. A darabban a színtársulat összes énekesnői játszanak, a férfiak közül pedig Remete, Komlós, Rónai, Sugár, Torma, Szarvasi. Este 8 órakor rendez helyárakkal Lukácsy Sándor kitűnő énekes életképe, a „Zsidóhóvéd” kerül színre elsőrendű szereposztásban.

* Lyon Lea. Bródy Sándor szenzációs darabját a „Lyon Lea” t, mely szombati bemutató előadásán óriási sikert aratott, hétfőn kerül színre másodszer és az idényben utoljára.

* Sugár Gyula jutalomjátéka. Kedden lesz a jutalomjátéka Sugár Gyulának, színtársulatunk kitűnő énekes bonvivantjának, mely alkalommal „Ó fenesége tancol”, e remek zenéjű nagy operette kerül bemutatásra. A vezető szerepeket Révész Ilonka, Sebestyén Irma, Nádasyné, Remete, Rónai, Komlós, Sugár, Torma és Szarvasi játsszák.

REGÉNY

Egy világváros rejtelmei.

106. fejezet. (1006)

Előkelő versenytársak.

— Beppo! mondá. Igen nagy hálával tartozom neked! Őriztél engem és hiven gondomat viselted. Ezt el nem felejtem soha!

Beppo megragadta Márta kezét és hűvel ajkához emelte. Szinte könnyek jöttek szemébe, de legyőzte magát. At kellett látnia,

hogy Márta nem maradhat itt. Hiszen ő el is volt rá készülve, hogy édes atya előbb-utóbb magával viszi őt — és mégis fájt neki, midőn ez most bekövetkezett.

Mártát atya magával vitte a Genua-szállodába, ahol két egymásba nyíló szobát bérelt.

— Sürgőnyt küldök haza édesanyádnak, ki Budapesten már vár bennünket! mondá Pétsy.

— Drága jó anyám; fohászkozott fel Márta. mennyire vágyodom viszontlátni őt. Hát Misike hogy van?

— Nem Misike az már! válaszolt Pétsy. Szép szál fiu lett belőle s büszkén vallja magát egyetemi polgárnak.

— Ugy mehetnék már! mondá Márta. De be kell várunk Pietro visszatértét. Nem akarok elutazni anélkül, hogy őket még egyszer ne lássam!

— Csak tudnám, hol vannak, rögtön sürgönyöznék nekik, hogy már megtaláltalak! jegyzé meg Pétsy Dénes. Nem akarnám, hogy bebolyongják a félvilágot. Legálább nekik izenhették volna, hogy Del-Monte grófot, de ő tulságosan aggódott miattam. A későbbi események beigazolták, hogy aggodalmának volt is alapja.

Pétsynek most jutott eszébe az öreg herceg.

— Szólj, gyermekem, miképp jutottál ahhoz, hogy Morello téged el akart venni.

— Magam sem tudom, atyám! Amiat meglátott engem a cirkuszban, mindjárt belém is szeretett.

Folyt. köv.

Eladó földek

A lelei ut mentén a belső dűlőben, Gera Ferenc fölé

9 kis hold

tanya föld, gazdasági épületekkel együtt, egytágar, vagy járandóként is eladó, ugyancsak az igási ut mellett, a szárazár parton Gera Ferenc fölé földből

fél fertály

a Jó Sándor szomszédságás eladó, és végül a katolikus temető mellett egy napos soványi föld, szabadkészt eladó.

Értetkezni lehet Rákocsi u. 30 sz. a

Szentpéteri József

(tulajdonossal).

Elköltözés miatt eladó Teleky-u. 10. sz. alatt egy gyönyörű

hálószoba berendezés

szép kredenc, diván, három mosdó-szekrény, 2 egyszerű fényezett ágy, villanycsillár és egyéb tárgyak.

Eladó föld.

A girizdesben a csószház előtt

3 vákás szántóföld

szabadkészt örök áron eladó. Értetkezni lehet:

őzv. Jó Józsefnél

Gróf Pálfi u. 100. sz. alatt.

Eladó földek.

A bánomi gazdasági területen, a Tompa-utcában levő 1100. ööl területű és a Soványban a Fejedelem-utcában levő 600 ööl területű

földjeim,

melyek házhelyeknek is alkalmasak, örök áron eladók. Értekezni lehet;

Kocsis Károly

tulajdonossal Kálvária-utca 7 szám alatt.

Kiadó föld

Az igási ut mentén Szücs János és Tézsla István szomszédok közt

4 hold 1600 öölével és 66 négyszögöl föld haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonos, Bartai Imre Szárazérpárt, tanya 339. sz.

Házeladá.

A Szikszay-utca 10. uj sz. a. házam két portával örökáron szabadkézből eladó és azonnal átvehető. Értekezni lehet

Szabó Sándorral
a fenti szám alatt.

A dálnon levő négy fertály (32 kat. hold)

tanya föld

1915. okt. 1-től gabona vagy hagyma alá KIADÓ. Értekezni lehet

BERECZKY LÁSZLÓ
ref. lelkésznel.

Felvétetik egy megbízható család a Proféta-vendéglőben Értekezni lehet IRITZ MIKSÁNÁL.

HAGYMÁS ZSÁKOKAT, VIZMENTES PONYVÁKAT, mérlegeket és morzsolókat szállít a legolcsóbb árban GLÜCK SAMU gépraktára.

Friss must
kapható IRITZ SÁMUEL özv. cégnél

POOR ENDRE
gyógygyógyászati kapható Makó
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepid, májfélt,
ere- és közvéresség és mla-
dizéle hártáztálatlanság utca
Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona pluszszarozt 1000 kitértésen 10-
százzal lehet kitértés.

ORVOSOK
Igazolják, mint legkifünőbb kö-
högés elleni szert a:
Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“
Milliók használják
Köhögés
rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számar-
harai ellen és különösen meghűlés ellen,
mely miatt minden harosnak nélkülöz-
hetetlen. 6100 orvosi és más egyén
igazolja a biztos sikerét ezen étvagy
perjesztő és kellemes cukorkáknak. Geo-
magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadl csomagolásban 30 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Házeladás.
A Luther-utca 27. ujszám alatt
házam szabadkézből örök-
áron eladó.
Értekezni lehet:
Özv. Fazekas Imrénével
Vámbery-utca 29. uj. sz. a.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
nyomdai műintézete Makó, Széchényi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban min-
dennemü nyomdai munkák a leg-
pontosabban, tiszta, izléses kivi-
telben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóhivatalban